

Zenés klubest a fővárosi örményeknél

Március 21-én a Fővárosi Örmény Klub soron következő találkozásán *Murádin Jenő* kolozsvári művészettörténész tartott diavetítéses előadást *Papp Gábor, egy magyarörmény festő Kolozsvár és Szeged között* címen. (Az előadás szövegét jelen számunkban, a klub-beszámoló után közöljük.)

Az előadás után remek hangversenyben volt részük a jelenlévőknek.

A zeneszerző ugyanis, akinek műveit *Lakatos Orsolya, Szilvay Ingrid* és *Fogolyán Kristóf* adta elő, nem más volt, mint maga Johann Sebastian Bach.

Szilvay Ingrid bevezetőjében elmondta, hogy a zeneszerző-óriás 1685-ben pontosan március 21-én született Eisenachban, és 1750 július 28-án hunyt el Lipcsében. A hangverseny tehát - mondhatni - „születésnap” volt. Bach édesapja, Johann Ambrosius udvari és városi muzsikus volt, a kamaszkorú Johann Sebastian pedig szülei halála után bátyjához, Johann Christoph-hoz került, aki orgonista volt. Ezt a zenész-családi hagyományt gyermekei is folytatták: a nagy Bach húsz (!) gyermeke közül fiai, Wilhelm Friedemann, Carl Philipp Emmanuel, Johann Christoph Friedrich, Johann Christian ugyancsak zenei, zeneszerzői pályára lépett, de unokatestvérei és azok gyermekei közül is sokan ezt a pályát művelték: a zenetörténet összesen 12 Bachot tart számon a családból.

Ükapja Veit Bach sütőmester volt, aki Thuringiából egy időre Pozsonyba költözött, majd visszatért. Ennek fia, Hans (tehát Johann Sebastian dédapja) már zenész volt Erfurtban.

Szilvay Ingrid elmondása szerint Bachot született szemrendellenesség gyötörte, amelynek következménye, hogy élete utolsó három évében megvakult, ám a halála előtti pillanatokban ismét látott.

A klubesten Lakatos Orsolya zongoraművész a G dur toccatát adta elő, ezután Szilvay Ingrid és Fogolyán Kristóf az E dur fuvola-csemballo szonátából játszott két tételt. A nagy tetszés, a szünni nem akaró taps arra készítette Szilvay Ingridet, hogy ráadásul eljátszotta az E dur preludium és fugát, amely orgonára készült, majd a Cisz dur preludium és fuga hangzott fel.

Zárásul a művésznő kedvencét, az esz mol preludiumot játszotta el, amely csemballóra született.

Az első tavaszi nap zenével gazdag klubestjét, a magas színvonalú hangversenyt a jelenlévő, nagyszámú közönség hosszas tappsal köszönte meg.

Ezúttal is köszönjük a kimagasló élményt!

dcs

* * *

Murádin Jenő

Papp Gáborról

A századforduló eszmekörében élt és alkotott a tragikus sorsú festő. Ha tanulmányait, hosszas külhoni tartózkodását nem számítjuk, életének színtere Kolozsvár és Szeged. Budapesttől távol, a sokkal szerényebb lehetőségeket kínáló „vidéken” próbált tehát megkapaszkodni. Nem volt újtó, kissé távolról szemlélte a változásokat, de a magáénak tudott eredményekből az utolsó időkig, betegsége jelentkezéséig semmit nem engedett.

Pályája kezdetén, a budapesti főiskolán Székely Bertalan irányította fejlődését. Mesterétől a dolgok aprólékos megfigyelését és valóságű ábrázolását sajátította el. Münchenben az akadémizmus szellemében tanult, majd Hollósy körében a természetelvű festészet nagyszerű lehetőségeire érzett rá. „A plein air első magyarországi sikereiben ott ragyogott a Papp Gábor neve is” - jegyzi meg találóan Szentiványi Gyula. Ha pedig sorsa nem alakul olyan mostohán, ez a megállapítás nem a kutatómunka földérítő tényeiből igazolná önmagát. Még abban sem volt szerencséje, hogy élete nagy művét egy-kettőre megvásárolták tőle. Az Exhumálás, melyben korai eszményeit megvalósította, nem állt ott képtártermekben, hogy alkotója pályakezdésének eszményeiről valljon.

Papp Gábor a római katolikus egyház anyakönyve szerint 1872. szeptember 19-én született Kolozsváron. A születése éve körüli bizonytalanságot eloszlatja a Kolozsvári Állami Levéltárban őrzött anyakönyv hiteles tanúságtétele, s helyesbíti a több helyütt 1873-ra tett hibás adatot.

A szülők kolozsvári polgárok; apja, Papp János, mint az erdélyi kereskedők közül oly sokan, örmény származású ember volt. A város főterén, a déli oldalon az egykori reneszánsz házak boltíves falai közé szorítva állott a kis fűszerüzlet, ahol a festő apja, s néhanapján anyja is a pult mögül a legjobb zöldségmagvakkal szolgálta ki a hóstátiakat, a város kertgazdálkodóit. Papp János második felesége, Novák Joze-